

45 Yehuda Halevi Street • Tel Aviv, 65157 • Israel
 Tel: 03.620.6947/8/9
 Fax: 03.620.6950
 contact@sfard.co.il

רחוב יהודה הלוי 45 • תל אביב 65157
 טלפון: 03.620.6947/8/9
 פקס: 03.620.6950
 contact@sfard.co.il

Michael Sfar, Adv.
 Shlomy Zachary, Adv.
 Avisar Lev, Adv.
 Emily Schaeffer, Adv.
 Carmel B. Pomerantz, Adv.
 Adar Grayevsky, Adv.

מיכאל ספרד, עו"ד
 שלומי זכריה, עו"ד
 אבישר לב, עו"ד
 אמילי שפר, עו"ד
 כרמל פומרנץ, עו"ד
 אדר גרייבסקי, עו"ד

-- דחוף ביותר --

13/08/2012

העתק:
 מזכיר הממשלה
 מר צבי האוזר

לכבוד
 ראש ממשלת ישראל
 מר בנימין נתניהו
 משרד ראש הממשלה
 רח' קפלן 3, ירושלים

ובאמצעות פקס מס': 02.5605000

הנדון: מרשי עו"ד אלדד יניב, מר רני בלייר ומר דורון צברי

וכן: מר יורם קניוק, גב' דורית רביניאן, גב' כליל זיסאפל, מר יובל שמעוני, גב' איילת שמיר, מר סמי

מיכאל, מר ניר ברעם, גב' רונית מטלון, מר אשכול נבו ומר עמוס עז

דרישה כי החלטה על כל פעולה צבאית באיראן תתקבל במליאת הממשלה

שלום רב,

1. מרשינו שבנדון ייפו את כוחנו לפנות אליך בדחיפות בנושא שבנדון. אנו מתנצלים מראש על ההתנסחות הדרמטית, אולם אנו מניחים שלא תחלוק שהנושא טומן בחובו משמעויות הרות גורל לארצנו.
2. מרשינו, עו"ד יניב, מר בלייר ומר צברי, הם אזרחים ותושבים של מדינת ישראל, פעילים חברתיים ופוליטיים, אשר הקדישו את מיטב זמנם ומרצם בשנים האחרונות במאבקים למען עתידה של החברה בה אנו חיים. מרשינו האחרים הם סופרים, משוררים ואישי רוח אשר ביקשו להצטרף לפנייה דחופה זו, אך בשל שהות הח"מ בחו"ל ולמען הסדר הטוב, ייפו את כוחו של מרשינו, עו"ד יניב, בעניין והוא בתורו ייפה את כוחי לפנות גם בשמם.
3. מרשינו השונים אינם עשויים מעור פוליטי אחד, אולם הם מאוחדים בדאגה העצומה מפני העומד להתרחש בשבועות ואולי בימים הקרובים, אם לא תיעתר לדרישה שתפורט להלן.
4. אין זה סוד שאתה ושר הביטחון שוקלים זה זמן מה לפתוח בפעולה צבאית שמטרתה לפגוע בתשתית תכנית הגרעין האיראנית. אין זה גם סוד שכל ההערכות הן שפעולה כזו תוביל לתגובה צבאית אשר תפגע באופן קשה בעורף הישראלי, והממעטים מדברים על מאות הרוגים ישראלים.
5. כך או כך, בוודאי תסכים עימנו, אדוני ראש הממשלה, שלהחלטה על פעולה צבאית באיראן השלכות עצומות על מדינת ישראל, על אזרחיה, על כלכלתה ועל עתידה. אנו יודעים – ואיננו מקלים בכך ראש,

שעמדתך היא שגם לאי-יציאה לפעולה כאמור עשויות להיות השלכות משמעותיות על עתידה של מדינת ישראל.

6. אכן, יציאה למלחמה היא תמיד החלטה הרת גורל לחברה ולעם שכך מחליט, והמייחד את המדינה הדמוקרטית שגם החלטה הרת גורל כזו מתקבלת באופן דמוקרטי, ע"י השלטון הנבחר ובאופן **ובדרך שקובע הדין**.

7. לכן, התמלאו מרשיי דאגה עצומה לנוכח ההימנעות הרועשת שלך מלהצהיר בפומבי כי החלטה על פעולה צבאית כאמור באיראן תתקבל **אך ורק בפורום שהחוק קובע כי הוא המוסמך להחליט על יציאה למלחמה: ממשלת ישראל במליאתה**. כוונתנו לסעיף 40(א) לחוק יסוד: הממשלה, הקובע באופן ברור והחלטי – **”המדינה לא תפתח במלחמה אלא מכוח החלטת הממשלה”**.

8. אנו מודעים כמובן לאמור בסעיף 40(ב) לחוק היסוד המאפשר פעולות צבאיות מוגבלות הנדרשות להגנה על הציבור גם ללא החלטת ממשלה, אולם אין לנו כל ספק שפעולה צבאית באיראן, **תהא אשר תהא היקפה ואופייה**, אינה חוסה תחת סעיף זה. סעיף 40(ב) הוא החריג אשר נוגע לפעולות צבאיות שמשמעותן המדינית והביטחונית מוגבלת. סעיף 40 בכללותו מבטא את העיקרון שלא תתקיימנה פעולות לחימתיות בעלות משמעות גורלית ללא החלטת ממשלה. ראה לעניין זה הדברים שנאמרו ע"י נשיאת בית המשפט העליון (דאז) ביניש בנושא:

”לשם השמירה על עקרונות המשטר יש חשיבות רבה לכך כי לא תתקיימנה פעולות לחימה משמעותיות בלא החלטת ממשלה וללא ביקורת פרלמנטארית. זוהי אף הנחת המוצא שביסוד הוראת סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה; הוראת הסעיף נועדה להבטיח כי לא תהיה חריגה מעקרונות היסוד לעניין אחריות הממשלה על פעולות צבאיות מטעם המדינה וכדי להבטיח את אחריותה של הממשלה כלפי הכנסת עקב קיומן של פעולות כאלה.”

(בג"צ 6204/06 ד"ר יוסי ביילין ואח' נ' ראש ממשלת ישראל ואח' [טרם פורסם], בפיסקה 4, ההדגשה שלנו).

9. נציין כי העתירה ממנו ציטטנו לעיל, עסקה בשאלת החובה להכריז מלחמה במלחמת לבנון השנייה. שם, אף שממשלת ישראל לא ביצעה הכרזה מכח סעיף 40(א) – **ההחלטה על תקיפה צבאית התקבלה ע"י ממשלת ישראל במליאתה שגם אישרה את המלצות הדרג הצבאי שהובאו בפניה**, על כל המשתמע מכך. זו גם הסיבה שהעתירות שם נדחו תוך שבית המשפט ציין כי התכליות העומדות בבסיס העיקרון שמבטא סעיף 40, **מומשו. נבחר כי גם דרישתנו מתמצית בכך שההחלטה על נקיטה בפעולות צבאיות כנגד איראן תתקבלנה במליאת הממשלה ואיננו דורשים בהכרח הכרזה על מלחמה**.

10. לא בכדי ביקש המחוקק להבטיח שהחלטה על יציאה למלחמה תתקבל במליאת הממשלה. המחוקק רצה לוודא שההחלטה הדרמטית ביותר שיכול לקבל שלטון נבחר תעבור את תהליכי הבקרה והליבון המתחייבים מדיון רציני שלו שותפים **כל** שרי הממשלה. המחוקק ביקש להבטיח שהאחריות על החלטה כזו תהיה **אחריות של כל חברי הממשלה** וכך תתאפשר גם בקרה פרלמנטארית על הכרעתם. לדבר חשיבות מיוחדת בדמוקרטיה פרלמנטארית כשלנו שבה נבחרו העם הם חברי בית המחוקקים.

11. לתקיפה באיראן, אנו מניחים שעל כך אין חולק, משמעויות עצומות היקף בכל מישור אפשרי: מדיני, ביטחוני, כלכלי וחברתי. תהא זו תקיפה "כירורגית" או מלחמה רחבת היקף, השלכות הרותב של פעולה כאמור הן בדיוק מהסוג שאותן ראה המחוקק לנגד עיניו כשציווה שרק הממשלה רשאית להחליט עליה.

